

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 במאי 2008

232

ט"ז באייר התשס"ח

עמוד

- 314 הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 85) (מטרות תכנית מתאר מקומית), התשס"ח-2008.
- 315 הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 116) (ייצוג הולם בקרב עובדי העיריה), התשס"ח-2008.
- 318 הצעת חוק החברות (תיקון מס' 9) (הגבלת עיסוקים), התשס"ח-2008.

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 85) (מטרות תכנית מתאר מקומית), התשס"ח-2008*

תיקון סעיף 61

1. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בסעיף 61 -

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "והימנעות ככל האפשר מפגיעה בערכי טבע, בעצים ובנוף";

(2) בפסקה (2), אחרי "למסחר" יבוא "לשטחים ציבוריים פתוחים לרבות גנים וגינות בהיקף ובמיקום הנאותים".

ד ב ר י ה ס ב ר

שקבעה ועדה בין-משרדית בתדריך תכנון להקצאת קרקע לצורכי ציבור. בתדריך זה נקבעו מכסות מומלצות לנפש של שטחי גן ופארק בשטחי יישוב. מכסות אלה אמנם נמוכות באופן משמעותי מהמקובל בעולם המערבי (למשל, המכסה המומלצת בתדריך לשטחי גן בשכונת מגורים היא 7 מ"ר לנפש, בעוד שבעולם המערבי מקובלות מכסות הגבוהות עד כדי פי שלושה), אך בעיגון בחקיקה יש כדי לשפר את המצב הנוכחי (פסקה 2).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בהרחבת התיקון המוצע כך שיובטח מימושן של המטרות האמורות במסגרת הוראות שייכללו בתכניות מתאר מקומיות, וכן בהחלת התיקון על שאר רמות התכנון.

סעיף 61 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן - החוק), מגדיר את מטרותיה של תכנית מתאר מקומית. מוצע להוסיף על תוכנו של סעיף זה בשני עניינים:

מוצע להדגיש שפיתוח הקרקע ייעשה, ככל האפשר, תוך הימנעות מפגיעה בערכי טבע, בעצים ובנוף, כך יונחו מוסדות התכנון הדנים בתכניות מתאר מקומיות לבכר את החלופה המבטיחה פגיעה מזערית בסביבה (פסקה 1):

מוצע לקבוע שבין שימושי הקרקע הנקבעים בתכנית יש להקצות גם שטחים ציבוריים פתוחים, ובמיוחד שטחי גן, שכן חשיבותם לאיכות חיי התושבים רבה. עניין זה זכה להתייחסות מפורטת בהחלטת הממשלה מס' 2873, מיום ד' בשבט התשס"א (28 בינואר 2001), שבה אומצו העקרונות

חברי הכנסת: שרה מרום-שלו, אלחנן גלזר, יצחק גלנטי, יצחק זיו, משה שרוני

* הצעת חוק מס' 1249/17/פ; הועברה לוועדה ביום ט"ו בכסלו התשס"ז (6 בדצמבר 2006).

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ח, עמ' 462.

הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 116) (ייצוג הולם בקרב עובדי העיריה), התשס"ח-2008*

1. בפקודת העיריות¹ (להלן - הפקודה), אחרי סעיף 173 א יבוא:
"ייצוג הולם 173.ב. (א) בסעיף זה -

"אנשים עם מוגבלות", ו"נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" - כמשמעותם בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"האוכלוסייה הערבית" - לרבות האוכלוסייה הדרוזית והצ'רקסית;

"הרשות לקידום מעמד האישה" - כמשמעותה בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998²;

"חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" - חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998³.

(ב) בקרב עובדי העיריה, בכלל הדרגות והמקצועות, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, ובהתחשב, בין השאר, במספר העובדים המועסקים באותה עיריה ובהרכב האוכלוסייה שבתחומה, לייצוגם של בני שני המינים ושל אנשים עם מוגבלות, וכן יינתן ביטוי הולם כאמור לייצוגם של בני האוכלוסייה הערבית, לפי הוראות סעיף קטן (ג) (בסעיף זה - ייצוג הולם).

(ג) ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית, יינתן בעיריה שבתחומה למעלה מעשירית מהתושבים אך לא יותר ממחציתם הם בני האוכלוסייה האמורה; השר רשאי לקבוע כי הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי עיריה שלא מתקיים לגביה התנאי האמור, בהתחשב, בין השאר, במספר העובדים המועסקים באותה עיריה ובהרכב האוכלוסייה שבתחומה.

(ד) העיריה תפעל לקידום ייצוג הולם בהתאם לעידים שיקבע השר לפי הוראות סעיף קטן (ה), ולשם כך, בין השאר -

(1) העיריה תנקוט אמצעים הנדרשים בנסיבות העניין

אשר יש בהם כדי לאפשר ולעודד ייצוג הולם, לרבות

ביצוע התאמות כמשמעותן בסעיף 8(ה) לחוק שוויון

זכויות לאנשים עם מוגבלות;

ד ב ר י ה ס ב ר

גם בהתחשב באופיו, במטרותיו ובצרכיו המיוחדים של הגוף ולאור התפלגות המועמדים המצויים המתאימים לתפקיד המסוים. עם זאת, החובה להביא לייצוג הולם משמעה חובה לערוך חיפוש יזום, באמצעים סבירים, אחר מועמדים מהקבוצות הסובלות מתת ייצוג (בג"ץ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה ואח', פ"ד נב(3) 630; בג"ץ 10026/01 עדאלה נ' ראש ממשלת ישראל ואח', פ"ד נו(3) 31).

העדפה מתקנת אשר במסגרתה נקבעות חובות ייצוג הולם לקבוצות אוכלוסייה שונות מקובלת כאמצעי לקידום השוויון כלפי קבוצות אוכלוסייה שסבלו ועודן סובלות מהפליה מובהקת ושיטתית. הגישה שביסוד חובת הייצוג ההולם היא שבמקרים מסוימים, כדי להשיג שוויון, לא די בקביעת איטור הפליה ובאכיפתו, אלא יש צורך לנקוט פעולות יזומות. "ייצוג הולם" פורש על ידי בתי המשפט כמתן ייצוג יחסי הולם אשר שיעורו הראוי צריך להיקבע

* הצעת חוק מס' פ/1913/17; הועברה לוועדה ביום י"ד באדר א' התשס"ח (20 בפברואר 2008).

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ח, עמ' 214.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 171.

³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

(2) העירייה רשאית, באישור השר, או חייבת אם השר הורה לה לעשות כן, לייעד משרות אשר יועסקו בהן, ככל האפשר, רק מועמדים שהם כשירים לתפקיד, מקרב קבוצה הזכאית לייצוג הולם לפי הוראות סעיף זה שאינה מיוצגת באופן הולם, כפי שיקבע השר;

(3) השר רשאי להורות, לעניין משרה או קבוצת משרות או לעניין דרגה או קבוצת דרגות, שיפורטו בהוראה, ולתקופה שיקבע בה, על מתן עדיפות למועמדים מקרב קבוצה הזכאית לייצוג הולם לפי הוראות סעיף זה שאינה מיוצגת באופן הולם, כאשר הם בעלי כישורים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים, ולעניין מתן עדיפות לאנשים עם מוגבלות, רשאי השר לקבוע כי הוראות לפי פסקה זו יחולו על אנשים עם מוגבלות מסוימת או בדרגת חומרה מסוימת.

(ה) יעדים כאמור בסעיף קטן (ד), ייקבעו לאחר התייעצות עם הרשות לקידום מעמד האישה, עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ארגונים שלדעת השר עוסקים בקידום זכויותיהן של הקבוצות הזכאיות לייצוג הולם לפי סעיף זה, ורשאי השר לקבוע יעדים שונים לעיריות שונות, בהתחשב, בין השאר, במספר העובדים המועסקים באותן עיריות ובהרכב האוכלוסייה בתחומן.

(ו) השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה, ולעניין מתן עדיפות למועמדים כאמור בסעיף קטן (ד) רשאי הוא לקבוע הוראות בדבר הערכת הכישורים של המועמדים.

(ז) כל עירייה תגיש לשר, אחת לשנה ולא יאוחר מיום 31 במרס, דין וחשבון בדבר ביצוע הוראות סעיף זה, ובו יפורטו, בין השאר, נתונים בדבר ייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות ושל בני האוכלוסייה הערבית.

(ח) השר יגיש לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אחת לשנה ולא יאוחר מיום 31 במאי, דין וחשבון בדבר פעולות שננקטו בשנה החולפת לשם ביצוע הוראות סעיף זה, וכן נתונים בדבר ייצוג הולם בעיריות, לרבות סיכום הדוחות שהוגשו לפי סעיף קטן (ז).

ד ב ר י ה ס ב ר

אנשים עם מוגבלות חלה לגבי עובדים בשירות המדינה (סעיף 15 לחוק המינויים) ולגבי עובדים במקום עבודה המעסיק יותר מ-25 עובדים, לרבות במגזר הפרטי (סעיף 9 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998); חובת הייצוג ההולם של בני האוכלוסייה הערבית היא המצומצמת ביותר בהיקפה, והיא חלה לגבי דירקטורים בחברות ממשלתיות, לגבי חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 18 ו-60 לחוק החברות הממשלתיות) ולגבי עובדים בשירות המדינה בלבד (סעיף 15 לחוק המינויים).

כיום יש הסדרי חקיקה הקובעים חובת ייצוג הולם של קבוצות אוכלוסייה בהיקפים שונים. למשל, חובת הייצוג ההולם של בני שני המינים חלה לגבי דירקטורים בחברות ממשלתיות ולגבי חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 18 ו-60 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות)), לגבי עובדים בשירות המדינה (סעיף 15 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - חוק המינויים)), ולגבי עובדים, חברי דירקטוריונים ומועצות במגזר הציבורי בכללותו, לרבות ברשויות המקומיות (סעיף 36 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951); חובת הייצוג ההולם של

(ט) הוראות סעיף זה יחולו על כל דרכי הקבלה לעבודה והקידום בעבודה, לרבות מינוי בדרך מכרז, העסקה שלא במכרז ומינוי בפועל.

(ז) הוראות לפי סעיף זה אינן טעונות פרסום ברשומות.

(יא) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

2. בסעיף 249א לפקודה, בפסקה (א3), במקום "לייצוגם של בני שני המינים" יבוא "לייצוג תיקון סעיף 249א הולם כאמור בסעיף 173ב".
3. בפקודת המועצות המקומיות⁴, בסעיף 13ג, אחרי "הוראות" יבוא "סעיף 173ב לפקודת העיריות יחול, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית; הוראות".
4. בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988⁵, בתוספת, אחרי פרט 9 יבוא:
"10. סעיף 173ב לפקודת העיריות וסעיף 13ג לפקודת המועצות המקומיות."

ד ב ר י ה ס ב ר

והצ'רקסית, אשר חובת הייצוג ההולם שלה ברשויות המקומיות אינה מוסדרת כלל.

עוד מוצע לתקן את חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, כך שנציבות שיוויון הזדמנויות בעבודה, שהוקמה מכוחו, תפקח גם על מימוש החובה לייצוג הולם כמוצע (סעיף 4).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בהחלת ההסדר המוצע על קבוצות אוכלוסייה נוספות, ובדן האוכלוסייה החרדית והעולים החדשים.

הצעת חוק זו מאמצת את עקרונות ההעדפה המתקנת כדי להגשים את מטרת השוויון, על ידי קביעת חובה לייצוג הולם של בני שני המינים, של בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית, ושל אנשים עם מוגבלות, במוסדות השלטון המקומי, המהווים חלק נכבד מהשירות הציבורי בישראל. אמנם כבר היום יש הוראות העוסקות בייצוג הולם ברשויות המקומיות בכל הנוגע לייצוגם של בני שני המינים ושל אנשים עם מוגבלות, אולם חובת הייצוג ההולם כאמור לוקה בחסר ואינה מבטיחה ייצוג הולם בקרב עובדי העיריות והמועצות המקומיות, לא לקבוצות אוכלוסייה אלה ולא לאוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית

חבר הכנסת אופיר פינס-פז

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ח, עמ' 215.

⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38; התשס"ו, עמ' 380.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 9) (הגבלת עיסוקים), התשס"ח-2008*

- תיקון סעיף 7
1. בחוק החברות, התשנ"ט-1999' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 7 -
- (1) האמור בו יסומן "(א)", ובו, אחרי "חמש שנים" יבוא "(בסעיף זה - תקופת ההגבלה)", ובסופו יבוא "(בסעיף זה - צו הגבלה)";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) בית משפט שנתן צו הגבלה ישלח לרשם החברות הודעה על הצו ופרטיו.
- (ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף 6, המפר צו הגבלה חב בחובות החברה שבשלה ניתן הצו ושנוצרו בתקופת ההגבלה."
- תחילה
2. תחילתו של סעיף 7 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, למעט סעיף קטן (ג) שבו, בתום שישה חודשים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 לחוק, שעניינו הגבלת עיסוקים, מאפשר לבית המשפט שלא להסתפק בהטלת אחריות אישית על בעל המניות, אלא להוסיף ולהגביל את יכולתו של אותו אדם לשוב ולהיות מעורב בהקמתן של חברות חדשות.

מוצע לקבוע כי במקרה שבית המשפט הרים את מסך ההתאגדות, ואף נתן הוראות כאמור בסעיף 7 לחוק, ישלח בית המשפט לרשם החברות הודעה על אותן הגבלות. כך תעוגן בחקיקה דרך ברורה להעברת מידע בין הנהלת בתי המשפט ובין רשם החברות, כדי למנוע מעורבות של מי שניתנו בנוגע אליו הוראות כאמור בייסוד חברה חדשה (סעיף 7(ב) המוצע). כמו כן, מוצע לקבוע הוראה מהותית בדבר הרמת מסך אוטומטית במקרה של הפרת הוראות שנתן בית המשפט לפי סעיף 7 לחוק (סעיף 7(ג) המוצע).

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה להתמודד עם מקרים של הקמת חברות חסרות כושר פירעון על ידי מי שחברות קודמות שהקים קרסו והגיעו לחדלות פירעון.

סעיף 4 לחוק החברות, התשנ"ט-1999' (להלן - החוק), קובע את עקרון האישיות המשפטית הנפרדת, שנחשב לאחד מעמודי התווך של המשפט המסחרי. עם זאת, סעיף 6 לחוק מאפשר לבית משפט, במקרים מסוימים, לפגוע בעיקרון זה ולהרים את מסך ההתאגדות, ובתוך כך לייחס את חובותיה של החברה לבעלי מניותיה. ההסדר של הרמת המסך מאפשר לבית המשפט להתעלם מהאישיות המשפטית הנפרדת של החברה ולהטיל אחריות אישית על בעלי המניות ועל מנהלי החברה בשל חובותיה. מטרת הסעיף היא למנוע מבעלי המניות ומהחברה עצמה את ניצול ההפרדה המשפטית ביניהם להשגת מטרה בלתי כשרה הכרוכה בפגיעה בזולת. העיקרון שבסעיף נועד לעשיית צדק ולשמירה על טובת הציבור.

חברי הכנסת: מרינה סולודקין, מיכאל נודלמן

* הצעת חוק מס' פ/2322/17: הועברה לוועדה ביום כ"ח בתשרי התשס"ח (10 באוקטובר 2007).
1 ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשס"ח, עמ' 153.